

ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСЕСТОРОННЬОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ООП

Товстоган Володимир Святославович

ORCID ID: 0000-0002-7384-8710

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й
методики виховання, психології та інклюзивної освіти

*Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти»
Херсонської обласної ради, Україна*

Цегельник Тетяна Миколаївна

ORCID ID: 0000-0001-7643-0208

доктор філософії, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка, Україна*

Постановка проблеми. В сучасному світі концепція освіти переживає значні трансформації, враховуючи різноманітність потреб та можливостей кожної особистості. Відтак у сучасному світі, де кожна дитина має право на якісну освіту та повноцінне включення в соціум, проектування освітнього середовища для забезпечення всестороннього розвитку дітей з особливими освітніми потребами стає нагальною проблемою. Особливу увагу приділяють дітям з особливими освітніми потребами, для яких створення сприятливого освітнього середовища є важливим кроком на шляху до повноцінного включення в суспільство та розвитку їхнього потенціалу.

Аналіз останніх публікацій та досліджень показав, що проблема педагогічного проектування широко представлено у науковому доробку Т.Батієвої, О.Онопрієнко, Я.Фруктової [2], О.Таранченко [1] тощо.

Виклад основного матеріалу. Інклюзивна освіта на сьогодні виступає концепцією, що передбачає включення дітей з різними освітніми потребами до освітніх закладів. Відтак, створення інклюзивного середовища вимагає не лише адаптації фізичних умов, але й створення дружнього, підтримуючого та емпатичного клімату, де кожна дитина відчуває себе прийнятою та важливою.

В умовах інклюзивного освітнього середовища актуальності набуває проектування освітнього середовища, яке здатне було б забезпечити всесторонній розвиток дітей з ООП. Ми розуміємо, що проектування в освіті може здійснюватися на різних рівнях, однак ми зосередимось на концептуальному рівні.

Поняття «педагогічне проектування» розглядається вченими і практиками як інтегративна діяльність, яка установлює в інноваційному процесі єдність теоретико-методологічних і практико-технологічних складників та утверджує сутність інновації – отримання реальних, стійких результатів, що характеризуються новизною та ефективністю [1; 2].

Досвід показує, що задля ефективності проектування освітнього середовища для забезпечення всестороннього розвитку дітей з ООП слід дотримуватись таких підходів, центральним із яких є, по-перше, індивідуалізація навчальних методик, що зумовлює розроблення індивідуальних навчальних програм, враховуючи потреби кожної дитини, передбачатиме необхідну підтримку й адаптацію навчального

процесу. По-друге, всесторонній розвиток дітей з ООП забезпечуватиметься активним застосуванням інноваційних технологій. Сучасні технології відкривають безліч можливостей для підтримки навчання та розвитку дітей. Використання спеціалізованих програм, інтерактивних засобів навчання та онлайн-ресурсів дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, забезпечуючи доступ до освіти для всіх дітей. Такими програмами та ресурсами можуть виступати комп'ютерні програми для індивідуалізованого навчання (Boardmaker, LessonPix), інтерактивні дошки та програмне забезпечення (SMART Board або Promethean Board), мультимедійні програми для навчання різних навичок (програми для розвитку мовлення, математичних навичок, соціальних навичок, до прикладу Language Builder, що слугує для розвитку мовлення).

По-третє, проектування освітнього середовища для забезпечення всестороннього розвитку дітей з ООП передбачає залучення батьків у ході організації спільних заходів, розробці програм тощо. Видами взаємодії можуть слугувати індивідуальні консультації, організація зустрічей, заходів, святкування, семінарів, тренінгів, партнерство у проектах (зокрема у благодійних), створення батьківських асоціацій.

Висновки. Отже, Проектування освітнього середовища для дітей з ООП є складним, але надзвичайно важливим завданням для сучасної педагогіки та суспільства в цілому. Створення інклюзивного та підтримуючого середовища сприяє не лише розвитку дітей з особливими потребами, а й покращує якість освіти та зміцнює соціальну справедливість у суспільстві. Розуміння та впровадження принципів інклюзивної освіти є кроком у напрямку створення більш рівного та демократичного суспільства для всіх його членів.

Список використаних джерел:

1. Таранченко, О. (2020). Технологізація та проектування педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. Всеукраїнської науково-практичної конференції, 88.
2. Фруктова, Я. С. (2006). До питання проектування сучасного освітнього середовища. Освітнє середовище як методична проблема: зб. наук. пр.–Херсон: Вид-во ХДУ, 72-73.